

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Argumenta adversaria solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

dine ad quod est potentia, vel impotentia; si est potentia, ut illi coniungatur; si impotentia ut illud removeat, vel propter aliam rationem: sed ens possibile, secundum quod tale est, est potentia logica ad existendum, teste Aristotele *1. met.* ergo connotat illam v.g. materia prima. Probatur maior, quia materia prima est potentia ad formam, connotat illam, & quia visibilitas est capacitas seu potentia logica ad visionem, connotat visionem: ergo possibilitas quæ est potentia logica, seu capacitas ad existendum connotabit existentiam, præcipue quia non quomodocumque est potentia: sed etiam ratio formalis essentialis, sub qua existentia, quæ ex eo quod talis est, connotat obiectum cuius ratio formalis est. & ratio evidens à priori huius est, quia omnis potentia, quatenus potentia est creata, habet suum esse in ordine ad actum: sed habere esse in ordine ad actum est connotare actum, quia habere esse in ordine ad actum est dicere relationem in ordine ad actum: sed relatio est quædam species connotationis: ergo potentia, quæ refertur ad actum connotat illum: atqui possibilitas est potentia ad existentiam, & in ordine ad illam: ergo connotat existentiam.

70 Ultimo, quia impossibile, est pura negatio, & est talis, quia repugnat existentia, & quia non connotat illam in suo conceptu, & quia in ipso, & in connotato est negatio, ac proinde, quia est adæquate, & totaliter, tam in suo intrinseco, quàm in suo extrinseco est negatio: possibile autem est negatio non pura, sed de ratione negationis non pura est connotare positivum vel ut subiectum, vel ut terminum, vel ut obiectum: ergo possibile quod negatio non pura est, connotat existentiam positivam: sed non ut subiectum, quia nullum supponit, in quo fundetur, cum ipsa sit ratio totius positivi creati, & quasi radix illius, cum præsupponatur possibilitas ad omne positivum creatum: ergo possibilitas connotat ipsam existentiam, vel ut terminum, vel ut obiectum.

71 Vergetur hoc, quia tum negatio est intrinseca, & formaliter possibilitas sicut impossibilitas, quia possibilitas adæquate & totaliter, secundum omne intrinsecum ac formale constitutum illius, est negatio, quia nec in se tota positiva est intrinseca, nec mixta ex negatione, & positivo aliquo, ut patet ex rationibus supra latissime traditis; unde in se intrinsece, absolute, & totaliter negatio est, in quo non differt ab impossibilitate: ergo si secundum aliquod, quod ad ipsam pertinet, non esset positiva, absolute esset sicut impossibilitas, id est esset negatio totaliter, & adæquate in se, & in suo connotato; siquidem ipsa, & connotatum eius essent negatio. Deinde, quia si aliquod extrinsecum pertinet ad possibilitatem non esset positivum tam intrinsece, quam extrinsece esset negatio, unde esset pura negatio: ergo ne sit talis, cum absolute in toto suo intrinseco sit negatio, saltem in aliquo suo extrinseco, debet esse positiva, id est aliquod ipsius possibilitatis debet esse positivum; sed non potest esse aliquod illius positivum, si non pertineat ad ipsam aliquo modo: a qui non pertineret ad ipsam, nec esset aliquid illius per remotionem, vel oppositionem, quia unum oppositum non est aliquid alterius: sed neque est aliquid illius, quia intrinsece constituit illud cum possibilitas non constituitur intrinsece à positivo: ergo, quia connotat positivum: ergo possibilitas connotat illud.

Ultimo vergetur, quia vel illa negatio, quæ possibilitas est repugnat coniungi cum existentia, & sic non possibilitas, sed potius impossibilitas erit, quia impossibilitas est repugnantia ad existendum; vel non repugnat existere, & coniungi cum existentia: ergo connotat existentiam, & dicit non repugnantiam ad illam.

SECTIO ULTIMA.

Argumenta Adversaria solvuntur.

Ad argumentum primæ sententiæ nego antecedens, ut patet ex dictis in nostra præcipua conclusione, ubi probavimus non repugnantiam ad existendum, non primario, & formaliter, sed secundario convenire rei possibili; item hoc ipsum demonstratum manet prima conclusionis huius questionis.

Ad primum argumentum sententiæ Patris Suarez, concedo creaturam antequam fiat nullum esse positivum habere, negamus tamen ex hoc esse purum nihil, ut patet ex dictis supra secundæ conclusionis.

Ad confirmationem negatur antecedens, quia ad hoc ut aliqua actio sit creatio, non impedit ut ante illam actionem præsupponatur negatio aliqua, dum tamen non præsupponatur aliquid positivum, à quo dependeat actio productiva, nam in omnium sententia ante productionem Angeli præsupponitur negatio existentia Angeli, & nihilominus actio illa creatio dicitur, & propter eandem rationem definitio alicuius non definit esse annihilatio, ex eo quod sequatur post illam negatio aliqua, alias nulla esset annihilatio, siquidem post omnem definitionem debet sequi negatio existentia præsupposita & destructa, imò pediret autem, si post destructionem maneret aliqua entitas positiva, à qua constitueretur, & dependebat res antequam destrueretur, ut videtur in Eucharistia, in qua destructio substantiæ panis non est annihilatio, quia remanet post destructionem substantiæ aliquid panis, scilicet accidentia. Item quæcumque corruptio equi, vel hominis non est annihilatio, quia remanet aliquid à quo dependebat compositum, & actio conservativa illius, & à quo tanquam à parte positiva constitueretur compositum, quod destruitur, itaque ut aliqua non sit annihilatio, debet remanere post illam aliqua entitas positiva, quæ fuerat aliquid destructi, & à quo dependebat actio conservativa compositi, antequam destrueretur, & ratio est, quia debet esse totalis destructio destructibilis pertinentis ad id, quod destruitur; cum autem id quod remanet post corruptionem sit negatio, quæ est possibilitas, ut patet ex dictis, ideo non definit esse annihilatio, sicut non definit esse creatio, etiam si præsupponatur possibilitas, quia talis possibilitas præsupposita non est positivum, sed negatio.

Ad secundum respondetur negando, quod licet permaneat illa potentia logica sit potentia subiectiva, talis enim est positiva. Item negamus ultimum illius, ut ex dictis patet.

Ad ultimum conceditur maior, & prima pars minoris ultima negatur cum consequentia: ad probationem minoris, dicimus illam potentiam logicam esse improproductam, non tamen esse Deum propter rationes supra positas.

Ad

Quæst. IV. Vtrum possibilitas sit, &c. 491

Ad primum argumentum P. Vasquez responde-
tur concedendo totum antecedens, & primam
partem consequentis, negatur vltima vbi dicitur,
quod sit pura negatio, conceditur etiam quod si
per impossibile nullum possibile foret, remanere
perfectam omnipotentiam, quod etiam probabili-
ter potest negari cum P. Suarez.

79 Ad secundum concedo totum antecedens, &
nego consequentiam; negatur item quod obie-
ctum omnipotentis sit purum nihil, & negatur
etiam quod si creaturæ essent necessariae, vt Deus
haberetur esse, dependeret Deus ab illis; nam ad hoc
vt Verbum diuinum sit, est necessarius Pater æter-
nus, & nihilominus Verbum diuinum non de-
penderet à Patre, sufficeret enim necessaria conne-
ctio inter Deum, & creaturas posibles.

QVÆSTIO IV.

*Vtrum creatura possibilis, vel possibilitas
eius sit ens simpliciter, & sit ita ne-
cessarium sicut Deus.*

SECTIO I.

Sententia aduersariorum proponuntur.

P R I M A sententia asserit ens possibile
non esse ens secundum quid, sed simpli-
citer pro materiali, ad quod supponunt
ens dupliciter considerari; & pro ratione forma-
li existendi, & pro subiecto, quod per illam exi-
sit, ens igitur in potentia pro formali est non ens,
quia dicit carentiam existendi, quæ est non ens:
at subiectum illud esse ens pro materiali, qua-
propter à Beato Thoma, & Aristotele negatur
ens in potentia esse ens simpliciter.

1 Probatur primo, ens rationis dicitur ens se-
cundum quid; sed ens possibile est magis ens,
quam ens rationis: ergo ens possibile est ens sim-
pliciter.

2 Secundo, hæc vox *ens* simpliciter usurpatur
pro ente in potentia, vt opponitur chymaræ,
ens enim nominaliter sumptum significat res ab-
stractas ab existentia, participat autem signi-
ficat easdem existentes sive entes actu: sed possi-
bile est ens in potentia: ergo possibile est ens sim-
pliciter nominaliter.

4 Secunda sententia asserit magis necessarium esse
Deum dari, quam possibile esse possibile, sic Sco-
tus in 2. dist. 43. quæst. 1. Basiliius Ponze relect. cita-
ta quæst. præcedenti §. quod sit prius, vers. mihi ali-
quanto, P. Vasquez 1. part. disp. 104.

5 Probatur primo, quod in creaturis possibilibus
sit necessitas excludens omnem rationem con-
tingentis, non obstat quominus vna res dicatur
alia magis necessaria, id quod ostenditur impri-
mis multis exemplis, in quibus sine admixtione
formæ contrariæ vna forma magis, vel minus
participari dicitur. Constat hoc primo in boni-
tate, & malitia, nam etiam exclusa omni ratione
boni in actu malo, & ratione materiali in actu
bono, neque recte facta, neque prave operata sunt
patia, etiam si sit indivisibilis linea rectitudinis,
& prauitatis; ergo sine admixtione formæ con-
trariæ potest aliqua magis vel minus participari.

Antecedens notum est contra Stoicos, quorum
erat axioma omnia peccata esse æqualia, omnia
recte facta esse paria, vt constat ex Seneca *epist.*
66. virtutes inter se pares sunt, & opera virtutum,
quia vna inducitur virtutibus regula, virtutibus
humanis regula, & vna est ratio recta, & simpli-
citer, vt idem dicit Sen. *epist.* 65. addens quod
omnis virtus perfecta sit, perfectio autem nihil est
maius, aut melius esse potest; & tandem quamvis
omnis virtus sit mensura, quamvis vna ratio, quā-
vis perfecta non omnia recte facta sunt æqualia,
neque peccata paria: ergo etiam si duo extrema
necessario excludant contingentiam omnem, po-
test vnum altero esse magis necessarium: ergo li-
cet possibilia, & Deus excludant contingentiam,
nihilominus poterit Deus esse magis necessarius,
quam creaturæ posibles.

Confirmatur id testimonio Aug. *epist.* 29. hoc
ipsum agentis contra Stoicos, quia distorto in-
quit aliquid distortius est summe rectum, quamvis
nulla in eo rectitudo, vnus tamen alio magis di-
stortus est, & obliquus, quatenus à rectitudine
discedit magis: ergo etiam quatenus aliquid ma-
gis à contingentia recedit, etiam si omnem exclu-
dat, potest dici magis, vel minus necessarium ens;
idem ostenditur in veritate, & falsitate; nam est
aliquid alio verius, etiam si nulla sit admixtio fal-
satis, & aliquid alio falsius sine vlla veritatis ad-
mixture: ergo similiter, &c. antecedens autem
probatu concediturque in metaph.

Præterea inter contingentia omni ratione ne-
cessitatis exclusa vnum alio magis contingens est,
magis enim contingens est Petrum cras legere
quam esse Regem, & tamen nullum est in vtroque
necessitatis vestigium: ergo è contrario sine vlla
contingentia ratione vnum potest esse altero ma-
gis necessarium, idem quoque habet probabilior
opinio in vnitatem vel distinctionem, nam sine vlla
admixture vnitatis formalis quæ in re nulla est,
aliqua dicuntur magis vel minus vna, vel diuersa,
quam alia.

Secundo probatur principaliter necessitas ob-
iectiva, quam certitudinem appellamus, oritur ex
necessitate in esse, certitudo namque & infallibili-
tas nihil aliud esse videtur quam incapacitas fal-
satis, aut quædam necessitas cognitionis attingentis
obiectum sicuti est, quod quidem contin-
git cum cognitio huiusmodi obiectum formale
necessario habet connexionem cum materiali cogni-
to, ex hoc enim efficitur vt cognitio quæ ex tali
obiecto specificatur eam naturam habeat, quæ
necessario, & infallibiliter attingat rem materia-
lem, quare certitudo, & infallibilitas, quæ in cog-
nitione est, nascitur ex penetrata coniunctione ne-
cessaria obiecti materialis, cum obiecto formali,
atque adeo ex ipsa necessitate in esse, sed in cog-
nitione, quæ est omnino certa & incapax fal-
satis, & dubitationis vna cognitio est certior alia,
vt patet in demonstrationibus, in quibus certior
est prima demonstratio, quam secunda, quæ il-
lam supponit, cum prima oriatur ex primis, &
maxime necessariis vt docet communis sententia,
& quod negari non potest omni dubitatione ex-
clusa, certior est secundum se cognitio fidei quam
cognitio evidens scientiæ naturalis; loquor enim
de fide supernaturali vt tradunt omnes scholasti-
ci, & omnes Patres cum quibus Basil. *epist.* 25, ad
Gregorium fratrem, & Chrysostomus, nec de hoc
dubium esse potest: ergo & fatendum necessario